

BAULA

6è Primària > Coneixement del medi > Matèria i Energia. L'Univers: La Terra

FITXA 1: La matèria i els canvis d'estat

Centre:

Alumne/a:

Curs:

Data:

A.1. OBSERVA AQUESTS DOS OBJECTES. L'OBJECTE DE L'ESQUERRA ÉS DE SURO I EL DE LA DRETA DE FERRO.

1. Quin té més volum? *Tenen el mateix volum.*
2. Quin té més massa? *El ferro té més massa.*
3. Quin té més densitat? *El ferro.*

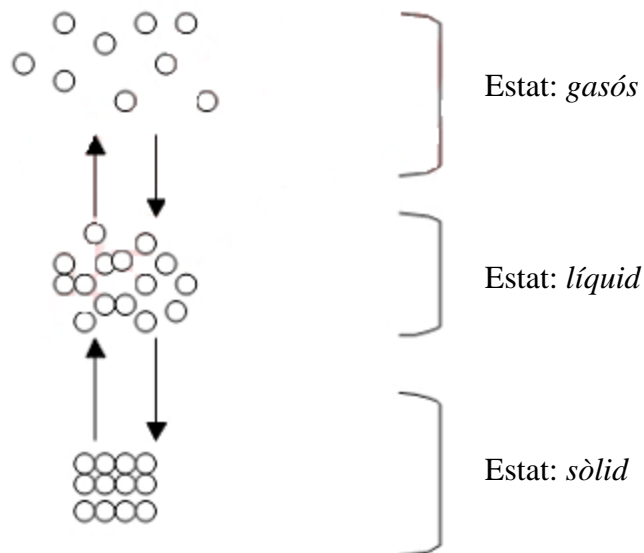
A.2. QUÈ TÉ MÉS MASSA, 1 KG DE PLOM O 1 KG DE COTÓ?

Tenen la mateixa massa: 1 kg

Quin ocupa més volum? El cotó, perquè és menys dens.

Quin té més densitat? El plom.

A.3. COMPLETA EL DIAGRAMA AMB ELS NOMS NECESSARIS:

Posa dos exemples de materials que siguin gasos, tres que siguin líquids i tres de sòlids.

Gasos: *butà, oxigen.*

Líquids: *aigua, gasolina, colònia.*

Sòlids: *fusta, patata, ferro.*

BAULA

6è Primària > Coneixement del medi > Matèria i Energia. L'Univers: La Terra

FITXA 2: La llum i els estats de la matèria

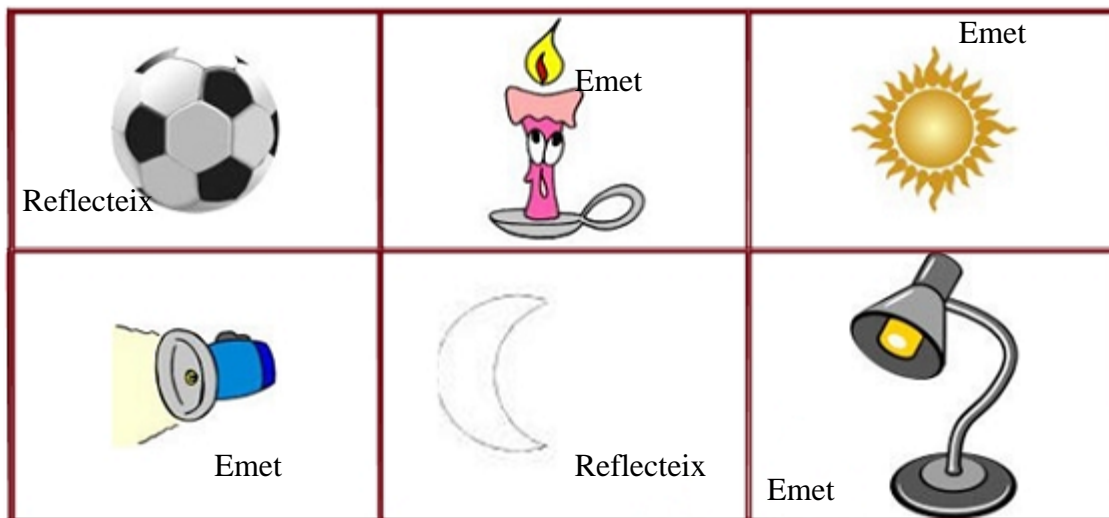
Centre:

Alumne/a:

Curs:

Data:

A.1. EXPLICA QUINS DELS ELEMENTS SEGÜENTS EMETEN LLUM I QUINS SIMPLEMENT LA REFLECTEIXEN:

A.2. DE LES IMATGES SEGÜENTS TRIA'N:

1. Una en què l'aigua tingui forma i volum fixos.
2. Una en què l'aigua tingui volum fix i la forma del recipient que la conté.
3. Una en què l'aigua no tingui ni forma ni volum fixos.

A.3. ESMENTA TRES OBJECTES TRANSPARENTS, TRES D'OPACS I DOS DE TRANSLÚCIDS.

Transparents: *vidre, aigua, lents.*

Opacs: *maó, fusta, ferro.*

Translúcids: *vidre fumat, paper ceba.*

FITXA 3: Les lents, els miralls i el so

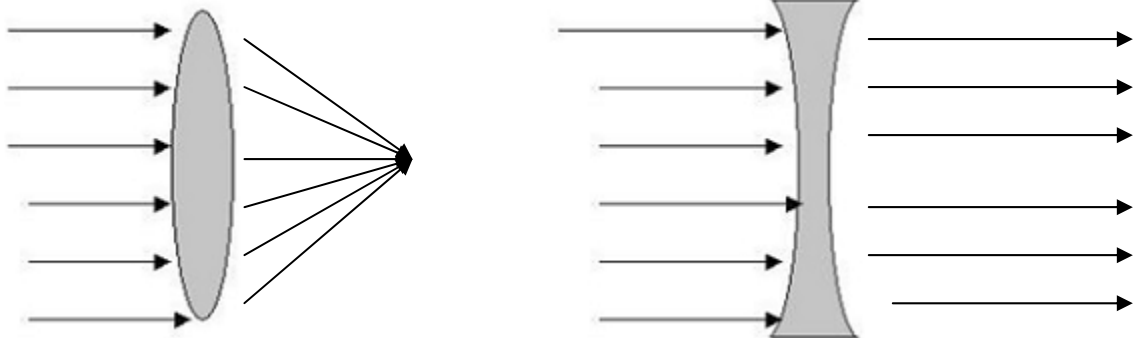
Centre:

Alumne/a:

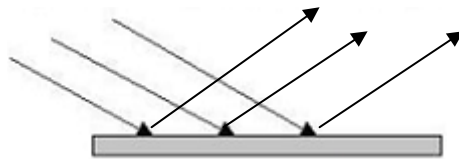
Curs:

Data:

A.1. COMPLETA LA TRAJECTÒRIA QUE SEGUEIXEN ELS RAJOS DE LLUM EN ARRIBAR A AQUESTES DUES LENTS:

Podries completar la trajectòria dels rajos en aquest mirall?

A.2. UNA GUITARRA I UN PIANO TOQUEN LA MATEIXA NOTA AMB LA MATEIXA INTENSITAT. QUINA ÉS LA PROPIETAT QUE FA QUE ELS DIFERENCIEM?

El timbre.

Les teclès de l'esquerra del piano toquen notes greus, mentre que les de la dreta toquen notes agudes. Quina és la diferència entre les notes?

El to.

A.3. INDICA MESURES QUE PODEN PRENDRE'S PER REDUIR LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA.

Finestres dobles. Multar els infractors de les lleis contra el soroll. Insonoritzar els locals (bars, discoteques...).

BAULA

6è Primària > Coneixement del medi > Matèria i Energia. L'Univers: La Terra

FITXA 4: L'energia i les seves formes

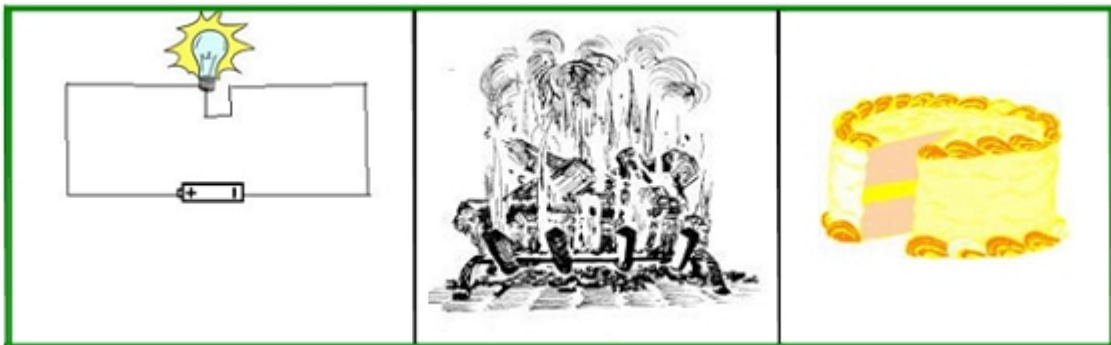
Centre:

Alumne/a:

Curs:

Data:

A.1. INDICA A QUIN DIBUIX CORRESPON CADASCUN D'AQUESTS TIPUS D'ENERGIA: CALORÍFICA, ELÈCTRICA, QUÍMICA.

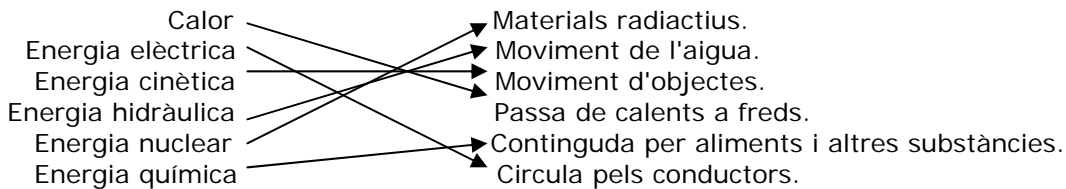

Elèctrica

Calorífica

Química

A.2. RELACIONA CADA TIPUS D'ENERGIA AMB UNA CARACTERÍSTICA:

A.3. QUINES SÓN LES DUES CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS DE L'ENERGIA?

Explica com es transforma l'energia en aquests casos:

- En fregar-nos les mans. *L'energia cinètica es converteix en energia calorífica.*
- Quan una bombeta s'escalfa en circular-hi corrent elèctric. *L'energia elèctrica es converteix en energia calorífica.*
- Posa exemples de sistemes que puguin emmagatzemar energia.
Una bateria pot emmagatzemar energia elèctrica
Un termos emmagatzema energia calorífica.
Una pila emmagatzema energia química.
Un filet emmagatzema energia química.

BAULA

6è Primària > Coneixement del medi > Matèria i Energia. L'Univers: La Terra

FITXA 5: L'electricitat i els circuits

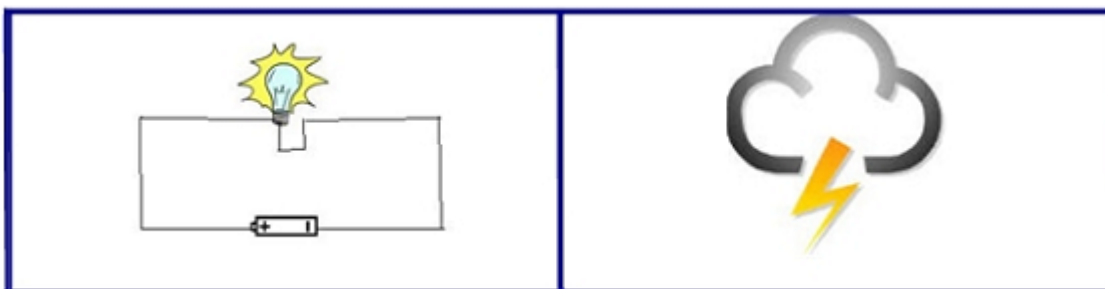
Centre:

Alumne/a:

Curs:

Data:

A.1. OBSERVA AQUESTES DUES IMATGES I IDENTIFICA-HI L'ELECTRICITAT NATURAL I L'ARTIFICIAL. DESPRÉS EXPLICA QUINES DIFERÈNCIES HI HA ENTRE LES DUES.

Electricitat artificial

Electricitat natural

L'electricitat artificial la produïm en les centrals elèctriques i la podem emmagatzemar en bateries i utilitzar-la de manera còmoda.

L'electricitat natural es produeix principalment durant les tempestes (elèctriques) i es caracteritza perquè és molt potent i incontrolable.

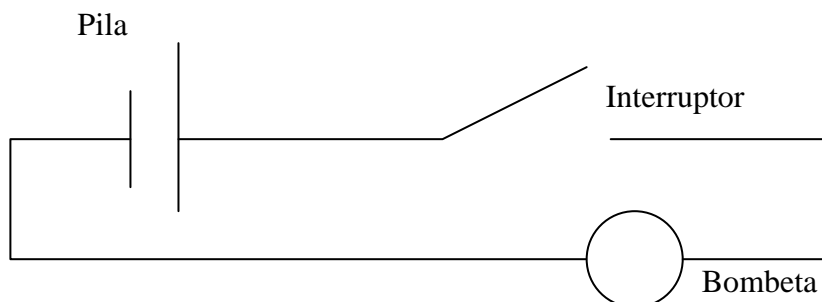
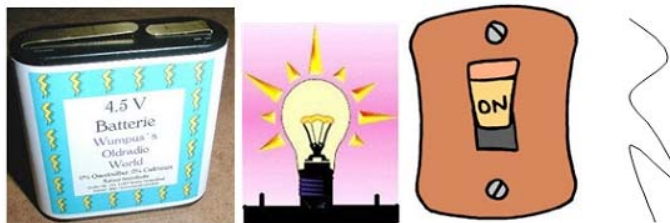
A.2. EXPLICA QUINA ÉS LA MISSIÓ DELS APARELLS SEGÜENTS EN UN CIRCUIT ELÈCTRIC.

Conductors -----

Aparells transformadors -----

Interruptors -----

A.3. AQUÍ TENS AQUESTS ELEMENTS. RECONEIX-LOS I DIBUIXA UN CIRCUIT AMB ELLS:

FITXA 6: Estudiem el sistema solar

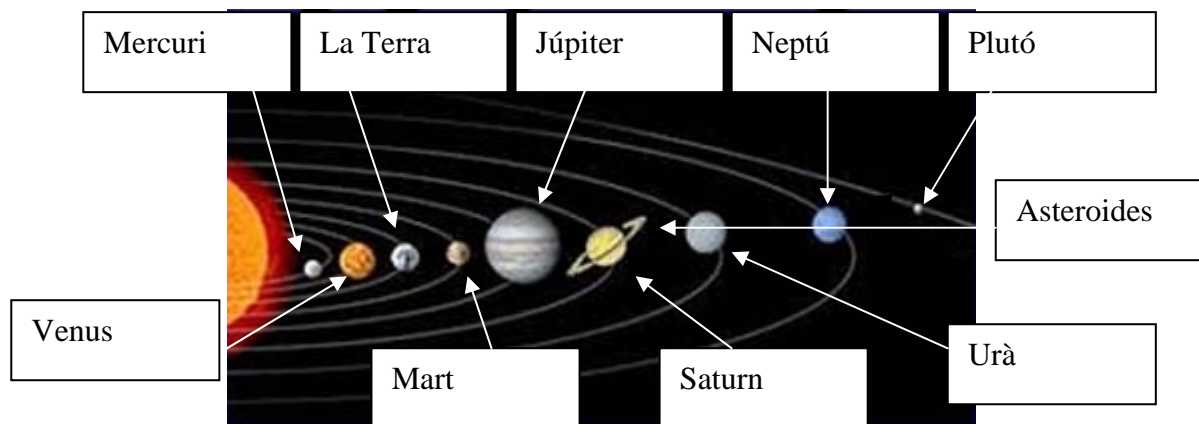
Centre:

Alumne/a:

Curs:

Data:

A.1. AQUESTA ÉS UNA IMATGE DEL SISTEMA SOLAR. INDICA-HI ELS NOMS DELS NOU PLANETES I ON SE SITUEN ELS ASTEROIDES.

Quin planeta està envoltat per un conjunt d'anells? *Saturn*

Quin és el planeta més gran? *Júpiter*

Després de Plutó, quin és el planeta més allunyat del Sol? *Neptú*

A.2. EN CADA SÈRIE DE PARAULES EN SOBRA UNA. INDICA QUINA I EXPLICA PER QUÈ.

Estrella > Planeta > Satèl·lit > Meteorit. *Estrella, perquè no orbita al voltant del Sol.*

Terra > Urà > Luna > Júpiter. *Lluna, perquè no és un planeta.*

Atmosfera > Litosfera > Hidrosfera > Planisferi. *Planisferi, perquè no és una capa de la Terra.*

Meteorit > Vent > Aigua > Éssers vius. *Meteorit, perquè no existeix com a tal a la Terra.*

Sol > Mercuri > Saturn > Plutó. *Sol, perquè no és un planeta.*

BAULA

6è Primària > Coneixement del medi > Matèria i Energia. L'Univers: La Terra

FITXA 7: Les edats de la Terra

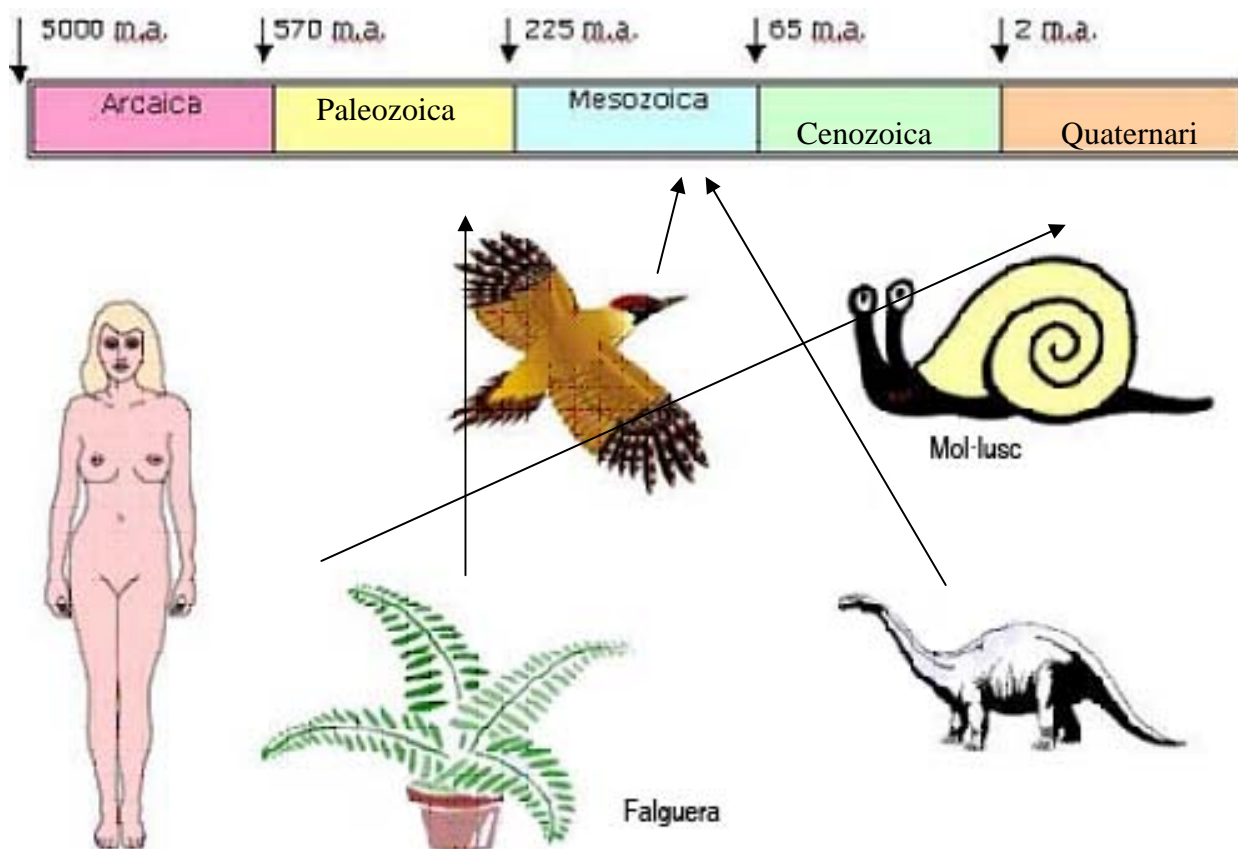
Centre:

Alumne/a:

Curs:

Data:

A.1. COL·LOCA EN AQUEST GRÀFIC (QUE NO ÉS A ESCALA) ELS NOMS DE LES EDATS DE LA TERRA QUE HI FALTEN. INDICA TAMBÉ, UNINT AMB FLETXES, ELS ÉSSERS VIUS DIBUIXATS O ESCRITS A SOTA AMB L'EDAT EN LA QUAL VAN APARÈIXER.

A.2. UNA PERSONA FA EL COMENTARI SEGÜENT:

«En qualsevol punt de la Terra en què ens situem, el Sol surt, aproximadament per l'est (Llevant) i va ascendint per l'horitzó fins que arriba al punt més alt. En aquest moment es troba en direcció Sud (Migdia) i a partir d'aquí, baixa i s'oculta per l'Oest (Ponent). De tot això es pot deduir que el Sol fa una volta al voltant de la Terra cada dia».

Quin és l'error d'aquest raonament? Escriu-lo correctament.

El Sol no es mou, és la Terra la que triga un dia a fer una volta sobre si mateixa (moviment de rotació).

BAULA

6è Primària > Coneixement del medi > Matèria i Energia. L'Univers: La Terra

FITXA 8: El moviment de translació

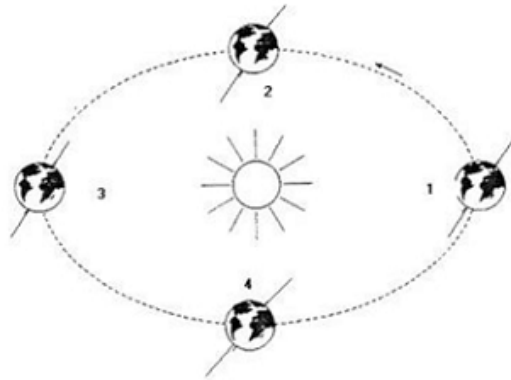
Centre:

Alumne/a:

Curs:

Data:

A.1. FIXA'T EN AQUEST DIBUIX I RESPON A LES PREGUNTES:

1. Explica, basant-te en el dibuix, el moviment de translació de la Terra al voltant del Sol. Defineix, després, els solsticis i els equinoccis.

La Terra triga 365 dies i 6 hores a fer una volta al voltant del Sol.

Equinocci: dia en què el temps de llum i de nit és el mateix i la Terra és més a prop del Sol. Això es dona en dues èpoques de l'any: primavera i tardor.

Solstici: època en què la Terra està més allunyada del Sol i els seus rajos cauen oblics. Això es dona en dues èpoques: estiu i hivern.

2. Els punts 1 i 3 corresponen als solsticis d'estiu i hivern. Series capaç d'identificar-los? Fes-ho per a l'hemisferi nord.

En l'1 és el solstici d'hivern per a l'hemisferi nord i en el 3 és el solstici d'estiu.

3. Els equinoccis corresponen als punts 2 i 4 del diagrama. Podries dir en quina data es produeix cadascun?

El 2 és l'equinocci de primavera (20-21 de març) i el 4 és l'equinocci de tardor (22-23 de setembre).

4. En quina estació es troben els habitants de l'hemisferi nord quan la Terra avança del punt 1 al 2?
Primavera.

5. I quan avança del 2 al 3? *Estiu.*

6. I quan va del 3 al 4? *Tardor.*

7. I quan recorre el trajecte entre el 4 i l'1? *Hivern.*

8. Respon a les quatre preguntes anteriors en el cas que es tracti d'habitants que se situïn a l'hemisferi sud. *1 (Tardor), 2 (hivern), 3 (primavera), 4 (estiu).*

BAULA

6è Primària > Coneixement del medi > Matèria i Energia. L'Univers: La Terra

FITXA 9: Les capes de la Terra i l'erosió.

Centre:

Alumne/a:

Curs:

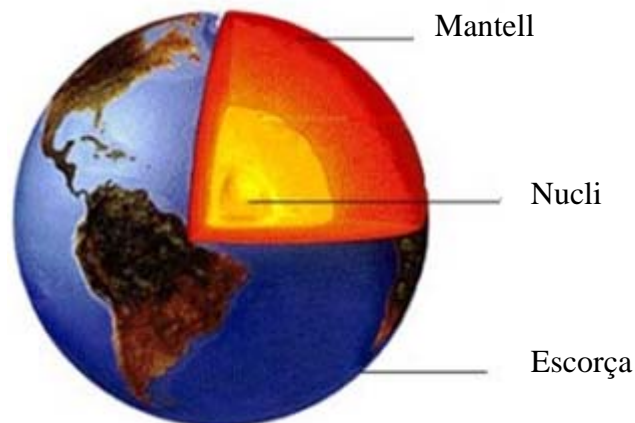
Data:

A.1. INDICA EL NOM DE LES CAPES DE LA TERRA QUE ES DEFINEIXEN TOT SEGUIT I LOCALITZA-LES DESPRÉS AL DIBUIX.

Capa més externa de la Terra formada pels continents i el fons dels oceans: *escorça*.

Capa formada per metalls en estat líquid: *nucli*.

Capa en què tenen lloc moviments de roca fosa que provoquen tremolors a la superfície de la Terra: *mantell*.

A.2. OBSERVA LA IMATGE DE L'ESQUERRA. ÉS UNA ILLA VOLCÀNICA. INDICA QUIN TIPUS DE FORCES L'HAN CREAT I QUINES FORCES HI HAN DONAT FORMA. INDICA DESPRÉS QUIN TIPUS DE FORCES HAN FORMAT LA IMATGE DE LA DRETA:

L'illa volcànica es crea quan el magma (roques foses) ascendeix a la superfície des de l'interior de la Terra. La forma del volcà depèn de la lava que expulsa.

Els penya-segats es formen per l'erosió que produeixen les onades sobre la costa.